

عنوان مقاله:

سنجش و اولویت بندی شاخص های تاب آوری با روش ترکیبی معادلات ساختاری و تحلیل چند متغیره فازی (مطالعه موردی: منطقه یک کلانشهر تبریز)

محل انتشار:

مجله پژوهش و برنامه ریزی شهری، دوره 9، شماره 34 (سال: 1397)

تعداد صفحات اصل مقاله: 16

نویسندگان:

حسن محمودزاده - حسن محمود زاده، استادیار جغرافیا و برنامه ریزی شهری، دانشکده برنامه ریزی و علوم محیطی، دانشگاه تبریز،

مهدی هریسچیان - فارغ تحصیل مقطع کارشناسی ارشد آمایش شهری، دانشکده برنامه ریزی و علوم محیطی، دانشگاه تبریز

خلاصه مقاله:

امروزه دیدگاه جهانی از کاهش خسارات به افزایش مقاومت در برابر سوانح و گام برداشتن در مسیر ایجاد شهرهای تاب آورتر تغییر یافته است، بنابراین ضروری است که تاب آوری به عنوان بخش جدایی ناپذیر در تصمیم گیری های جامعه مورد توجه قرار گیرد. پژوهش حاضر با ماهیت توسعه ای - کاربردی و روش توصیفی - تحلیلی با بهره گیری از روش های کمی و آماری از جمله رگرسیون چندگانه، معادلات ساختاری و تحلیل چند متغیره فازی بر پایه سیستم اطلاعات جغرافیایی GIS، به بررسی میزان تاب آوری شهری و اولویت بندی شاخص های تاب آوری در منطقه یک کلانشهر تبریز پرداخته است. داده های مورد نیاز با استفاده از مطالعات کتابخانه ای و بررسی میدانی در سطح خانوار گردآوری شده و حجم نمونه هم طبق فرمول کوکران معادل ۳۸۲ خانوار برآورد گردید. تعداد ۵۹ شاخص تاب آوری شهری در قالب ۴ شاخص مکنون اقتصادی، اجتماعی، کالبدی و محیط زیستی مورد بررسی قرار گرفتند. با استفاده از آزمون بارهای عاملی در نرم افزار LISREL، شاخص های آشکار براساس درجه اهمیت و تاثیرگذاری اولویت بندی و خلاصه سازی شده و برای تهیه نقشه شاخص های موثر، از مدل منطق فازی در قالب سیستم اطلاعات جغرافیایی (GIS) استفاده شده است. نتایج تحقیق حاکی از آن است که همه قسمت های منطقه یک کلانشهر تبریز، دارای تاب آوری یکسان نیست، به طوری که محلات شمالی به لحاظ برخورداری از مولفه های مذکور، در سطح پایین، محلات میانی در سطح متوسط و محلات جنوبی و جنوب شرقی در سطح بالاتر تاب آوری قرار دارند. از سوی دیگر در بین شاخص های تاب آوری، به ترتیب درجه اهمیت، می توان گفت که شاخص اقتصادی با مقدار ۲/۴۶ درصد، شاخص اجتماعی با ۱/۳۰ درصد، شاخص محیط زیستی با ۷/۱۹ درصد و نهایتاً شاخص کالبدی با مقدار ۴ درصد در تبیین تاب آوری کل منطقه مطالعاتی نقش داشته اند که نشانگر مهم بودن بعد اقتصادی نسبت به سایر ابعاد تاب آوری است و در نهایت با ارائه پیشنهاداتی، بر تقویت شاخص های موثر بر اساس اولویت آنها تاکید شد.

کلمات کلیدی:

تاب آوری، رگرسیون چند گانه، معادلات ساختاری، تحلیل چند متغیره فازی، شهر تبریز

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1909617>

